

CMS Derks Star Busmann N.V.

Newtonlaan 203
NL-3584 BH Utrecht
Postbus 85250
NL-3508 AG Utrecht

Bankrekening (Stichting Derdengelden)

Iban: NL64 RABO 0394 7771 66
Swift/bic: RABONL2U

mr. drs. A.M.A. Canta

Advocaat
T +31 30 212 15 84
F +31 30 212 11 64
E anita.canta@cms-dsb.com

Onze ref. AC/3026181/AC

Betreft: Internetconsultatie wettelijke verankering gedragscode franchise

23 mei 2017

L.S.,

Naar aanleiding van de internetconsultatie wettelijke verankering gedragscode franchise, hebben wij de navolgende opmerkingen.

Vooreerst zullen wij ingaan op de vraag of er wel een noodzaak is voor een wettelijke regeling. Daarna zullen wij de wettelijke regeling zelf bespreken en tot slot kort ingaan op de inhoud van de Nederlandse Franchise Code (NFC). Wij sluiten af met een conclusie.

1. Noodzaak wettelijke regeling?

In Nederland bestaat voor franchising tot dusver geen specifiek wettelijk regime. Reeds sinds de jaren '70 bestaat er echter de Europese Erecode Franchising die recentelijk, in december 2016, nog is vernieuwd. Er wordt dus reeds lange tijd uitgegaan van zelfregulering in deze branche. In een rapport uit 2009 dat is opgesteld door het Economisch Instituut voor het Midden en Kleinbedrijf (EIM), met de titel "Franchiseketens: marktaandeel en continuïteit" is geconcludeerd dat de franchisesector over het algemeen goed functioneert. Op macro-economisch niveau werden geen aanwijzingen gevonden voor misstanden binnen franchiseketens. In de jaren na het EIM-rapport verschenen aanhoudende berichten in de media over problemen in de sector die hebben geleid tot Kamervragen.

Alle diensten worden verleend op grond van een overeenkomst van opdracht met CMS Derks Star Busmann N.V., statutair gevestigd in Amsterdam. Op deze overeenkomst zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden van CMS Derks Star Busmann N.V., welke zijn gedeponeerd bij de griffie van de rechtbank Amsterdam onder nummer 77/2016 en waarin een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. Deze voorwaarden kunnen worden geraadpleegd op cms.law en worden op verzoek verstrekt. CMS Derks Star Busmann N.V. is in Nederland ingeschreven in het handelsregister onder nummer 30201194 en in België in het RPR Brussel onder nummer 0877.478.727. Het BTW-nummer van CMS Derks Star Busmann N.V. in Nederland is NL8140.16.479.B01 en in België BE 0877.478.727.

CMS Derks Star Busmann maakt deel uit van CMS, de organisatie van Europese advocatenkantoren. In bepaalde gevallen wordt CMS gebruikt als een merk of als de bedrijfsnaam van, of om te refereren aan, enkele of alle leden of hun kantoren. Meer informatie vindt u op www.cms.law.

CMS kantoren en gelieerde kantoren wereldwijd: Aberdeen, Algiers, Amsterdam, Antwerp, Barcelona, Beijing, Belgrade, Berlin, Bogotá, Bratislava, Bristol, Brussels, Bucharest, Budapest, Casablanca, Cologne, Dubai, Düsseldorf, Edinburgh, Frankfurt, Geneva, Glasgow, Hamburg, Hong Kong, Istanbul, Kyiv, Leipzig, Lima, Lisbon, Ljubljana, London, Luxembourg, Lyon, Madrid, Medellín, Mexico City, Milan, Moscow, Munich, Muscat, Paris, Podgorica, Prague, Rio de Janeiro, Rome, Santiago de Chile, Sarajevo, Seville, Shanghai, Sofia, Strasbourg, Stuttgart, Tehran, Tirana, Utrecht, Vienna, Warsaw, Zagreb and Zurich.

Het voorgaande geeft echter naar onze mening geen waarheidsgetrouw beeld van de sector. Ons kantoor voert reeds tientallen jaren een uitgebreide franchisepraktijk en onze ervaring is dat de meeste franchisegevers en franchisenemers in goed overleg samenwerken en daar beide voordeel van hebben. Recent nog ving een aantal franchisenemers dat de 'misstanden' voorlegde aan de burgerlijke rechter bot.

In 2014 heeft het Vakcentrum een pleidooi gehouden voor wetgeving, waarbij een eenzijdig beeld is geschetst van toenemende druk op franchisenemers. Dit heeft geleid tot verkennende gesprekken met partijen uit de sector. Hieruit heeft de minister van Economische Zaken afgeleid dat de sector gefaciliteerd diende te worden bij het opstellen van een vrijwillige gedragscode. Er werd een procedurevoorstel gedaan tot benoeming van een schrijfcommissie. In de schrijfcommissie zaten van de zijde van franchisegevers slechts twee leden die via de Nederlandse Franchise Vereniging werden benoemd. Mede vanwege de geheimhoudingsplicht is er tijdens het schrijven geen consultatie geweest met de achterban van franchisegevers, waardoor het mandaat van deze twee leden ontbrak. Van de zijde van franchisenemers waren daarentegen veel partijen betrokken bij het totstandkomingsproces van de NFC. De schrijfcommissie heeft een concepttekst opgesteld die invulling geeft aan gedragsnormen op detailniveau in plaats van aanwijzingen en die de plichten van de franchisenemer onderbelicht laat.

Hoewel in de toelichting op het wetsvoorstel het beeld wordt geschetst als zou eenieder die daar belang bij had in de gelegenheid zijn gesteld om deel te nemen aan het overleg, verdient de totstandkoming van de NFC in werkelijkheid geen schoonheidsprijs. Het proces is in onze beleving niet transparant geweest. Kenmerkend daarvoor is dat in de zomer van 2015 de concepttekst van de gedragscode door de schrijfcommissie slechts zes weken ter consultatie werd voorgelegd. Afgezien van de uiterst onhandige timing van deze consultatieronde, waarbij de concepttekst voor franchisegevers voor het eerst te lezen was, werd vervolgens met de kritische consultatiereacties niets wezenlijks gedaan. Zelfs de later ingestelde denktanks hebben geen invloed op de inhoud van de code kunnen uitoefenen. Franchisegevers hebben vroeg in het proces nog een brandbrief aan de schrijfcommissie gestuurd om aan te geven dat het de code aan duidelijkheid, evenwichtigheid en draagvlak ontbreekt.¹

De Vereniging voor Distributie- Franchise- en Agentuurrecht heeft op 19 november 2015 zelfs een alternatieve gedragscode aangeboden aan Minister Kamp en de branche. Helaas is met deze code niets gedaan.

Het beeld dat er, ondanks herhaalde verzoeken van de schrijfcommissie en van het ministerie van Economische Zaken geen concrete problemen of obstakels naar voren zijn gebracht, zoals wordt gesteld in de toelichting op het wetsvoorstel, herkennen wij daarom niet. De NFC is op 17 februari 2016 vrijwel ongewijzigd aan de minister van EZ aangeboden, terwijl de gedragscode die is ontwikkeld vooralsnog draagvlak ontbeert in de sector, omdat deze inhoudelijk niet deugt. Waarover meer onder hoofdstuk 3.

Het vrijwillige karakter van de NFC was van zeer korte duur. Nauwelijks een jaar na vaststelling van de code ligt er al een wetsvoorstel tot wettelijke verankering. In plaats van dat er iets wordt gedaan aan het verbeteren van de kwaliteit en legitimiteit van de NFC, wordt direct overgegaan tot wettelijke verankering van de NFC om franchisegevers te forceren om de code na te leven.

¹ <http://www.retailnews.nl/nieuws/mWtxWin8QPaeVfHQoLpF2Q-304/franchisegevers-sturen-brandbrief-om-franchisecode.html>

Dit is niet de weg die volgens ons gevolgd zou moeten worden. In het wetsvoorstel wordt onvoldoende aangetoond dat de sector zich in het algemeen zou verzetten tegen toepassing van een gedragscode en dat er daarom reeds nu een noodzaak bestaat om over te gaan tot wetgeving. Franchisegevers en franchisenemers staan wel degelijk achter het invoeren van een gedragscode, alleen niet achter de NFC omdat het geen scherp geschreven document is. De minister had van het momentum gebruik kunnen maken om tot een betere franchisecode te komen. De Aanwijzingen voor de regelgeving (die betrekking hebben op regelingen die onder ministeriële verantwoordelijkheid tot stand komen) schrijven voor dat alleen besloten wordt tot het tot stand brengen van nieuwe regelingen, indien de noodzaak daarvan is komen vast te staan (Aanwijzing 6). Verder schrijven zij voor dat alvorens tot het treffen van een regeling wordt besloten, onderzocht dient te worden of de gekozen doelstellingen kunnen worden bereikt door middel van het zelfregulerend vermogen in de betrokken sector (aanwijzing 7, onder c). Slechts voor zover het zelfregulerend vermogen van de sector tekortschiet, moet worden gedacht aan overheidsmaatregelen. Het staat echter nog niet vast dat het zelfregulerend vermogen van de franchisesector tekort zou schieten. Het proces dat met de NFC in gang is gezet moet naar onze mening wel een eerlijke kans krijgen.

Verder vragen wij ons met onze collega mr. M. de Koning² af waarom in het wetgevingsproces niet wordt aangehaakt bij artikel 6:214 van het Burgerlijk Wetboek. Dit artikel bepaalt reeds dat een overeenkomst behalve aan wettelijke bepalingen ook is onderworpen aan een standaardregeling, wanneer voor de relevante bedrijfstak een zodanige regeling geldt. Naar ons oordeel bevat het Burgerlijk Wetboek daarmee al een grondslag waaraan een gedragscode zou kunnen worden opgehangen. De NFC kan zo worden ontworpen/herschreven dat aan de eisen van een standaardregeling wordt voldaan en als zodanig zou kunnen gaan functioneren. Het wetsvoorstel gaat echter in het geheel niet in op deze optie, waarmee de wetgever destijds bewust een specifieke wettelijke basis heeft gecreëerd voor zelfregulering van privaatrechtelijke onderwerpen. Er wordt nu ad hoc weer een andere, niet doordachte, wettelijke basis gecreëerd, die gedetailleerde dwingende voorschriften in de zelfregulering toestaat, terwijl voor deze voorschriften vooralsnog niet genoeg draagvlak is in de sector.

Van het terugdringen van de regeldruk bij ondernemers komt op deze manier weinig terecht. De wettelijke verankering van de NFC resulteert naar onze mening in een administratieve lastenverzwaring voor de sector. Hierop wordt in de Bedrijfseffectentoets bij het ter consultatie gelegde wetsvoorstel (versie 12 april) echter in het geheel niet ingegaan. Onder het kopje 'regeldrukeffecten' wordt 'n.v.t.' vermeld, hetgeen volgens ons niet houdbaar is bij doorzending van dit wetsvoorstel aan de ministerraad.

2. Vormgeving wettelijke regeling

Naast het feit dat wij de noodzaak van deze wettelijke regeling betwisten, zetten wij ook vraagtekens bij de manier waarop de wettelijke verankering nu wordt vormgegeven. Het primaat van de wetgever dient daarbij voorop te staan (zie Aanwijzing 22 van de Aanwijzingen voor de regelgeving). Hieronder wordt verstaan dat het parlement bij alle onderdelen van een regeling rechtstreeks moet worden betrokken. Voor de keuze welke elementen van een regeling in de wet moeten worden geregeld en ter zake van welke delegatie toelaatbaar is, dient steeds te worden onderzocht welke elementen van een regeling zo gewichtig zijn dat de volksvertegenwoordiging rechtstreeks bij de vaststelling moet

² 'Het 'wettelijk haakje' van de Nederlandse Franchisecode: handig (aan)gehaakt of toch liever zelf iets breien?' 2 mei 2017, NJB 2017/967.

worden betrokken. De wet dient volgens de Aanwijzingen voor de regelgeving ten minste de hoofdelementen van de regeling te bevatten. Dit zijn in ieder geval de reikwijdte en de structurele elementen van de regeling, maar veelal behoren ook de voornaamste duurzame normen daartoe.

Volgens het wetsvoorstel wordt 'een eenvoudige wettelijke regeling voorgesteld als steun in de rug voor het gebruik van de gedragscode' en regelt het wetsvoorstel alleen de meest essentiële elementen die daarvoor nodig zijn. Het wetsvoorstel noemt echter alleen onderwerpen die in een gedragscode dienen te worden vervat, maar geeft zelf geen invulling aan de normen. Het wetsvoorstel moet het normale wetgevingstraject doorlopen, waarbij ook de Staten-Generaal wordt geraadpleegd. De parlementaire behandeling zal echter vooral gaan over de reikwijdte en inhoud van de vrij korte delegatiebepaling, en niet over de inhoud van de algemene maatregel van bestuur (AMvB) waarbij de gedragscode wordt aangewezen (en de inhoud van deze gedragscode). Zodra de NFC bij AMvB is aangewezen, zal deze echter wel bindend zijn voor de sector. Het is daarom van groot belang dat ook de AMvB te zijner tijd door de departementen van Economische Zaken en Veiligheid en Justitie ter internconsultatie wordt aangeboden.

Door de aanwijzing van de NFC te laten plaatsvinden bij algemene maatregel van bestuur, ontbreekt een democratische legitimitatie van de in de code voorgestelde dwingende voorschriften. De materiële regels van de code worden op zichzelf niet in wetgeving vastgelegd. Voor de vaststelling van een AMvB geldt normaal gesproken de volgende totstandkomingsprocedure: behandeling door de ministerraad – advies van de Raad van State – publicatie van het Koninklijk Besluit in het Staatsblad. Parlementaire controle kan dan slechts achteraf plaatsvinden, inspraak door belanghebbenden is hierbij niet verzekerd. Er is dus geen debat in de kamers der Staten-Generaal, geen instemming van het parlement en geen recht van amendement.

Naar ons oordeel is de weg die de minister nu kiest, de NFC verbindend verklaren via een algemene maatregel van bestuur die hangt onder een vrij korte delegatiebepaling, waarbij alleen die delegatiebepaling ter consultatie wordt aangeboden, vanuit het oogpunt van democratische legitimiteit niet de juiste. Ook bij het algemeen verbindend verklaren van zelfregulering als de NFC dient de democratisch gelegitimeerde wetgever volgens ons een vinger aan de pols te houden wat betreft de controle van de degelijkheid van die regulering. De regels in de NFC die op de contractsvrijheid en commerciële strategie van partijen alsmede de verhouding franchisegever-franchisenemer ingrijpen, zijn vergaand en hadden in meer detail aan de orde dienen te komen in het wetsvoorstel. De complexiteit van het 'pas toe of leg uit' principe dat in het wetsvoorstel wordt geïntroduceerd creëert rechtsonzekerheid en is in strijd met het legaliteitsbeginsel. Er worden eisen gesteld aan de vorm en inhoud van de motivatie voor afwijking van de NFC, bij gebreke waarvan de franchisenemer het contract(sbeding) kan vernietigen. Het is voor partijen echter niet mogelijk vooraf in te schatten of een motivatie voor afwijking van de code wat betreft vorm en inhoud voldoet aan die eisen. Het 'pas toe of leg uit' principe is normaliter ook echt bedoeld als soft law waar je van mag afwijken.³ Het wetsvoorstel gaat door verantwoording op detailniveau te eisen bij het 'leg uit'-gedeelte veel verder dan dat. Juist daarom verdienen de materiële regels in de NFC, indien het niet mogelijk blijkt om met de sector aangepaste deugdelijke zelfregulering te ontwerpen, het primaat van de wetgever. Om de democratische legitimitatie te vergroten en te kunnen voldoen aan het legaliteitsbeginsel, had de

³ Het 'wettelijk haakje' van de Nederlandse Franchisecode: handig (aan)gehaakt of toch liever zelf iets breien? 2 mei 2017, NJB 2017/967.

minister een uitgebreidere delegatiebepaling in boek 7 van het Burgerlijk Wetboek moeten voorstellen.

Verder is naar onze mening een vorm van medewerking van het parlement vooraf of een uitdrukkelijke mogelijkheid tot ingrijpen achteraf (bijvoorbeeld onthouden van de vereiste goedkeuring) bij vaststelling van de AMvB waarin de NFC wordt aangewezen onontbeerlijk. Dit wordt ingegeven door het gebrek aan draagvlak voor de NFC. Het verdient daarom aanbeveling om in het wetsvoorstel een voorhangconstructie in de delegatiebepaling op te nemen. De voordracht voor de AMvB wordt dan bijvoorbeeld niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd. Een dergelijk voorschrift is ook opgenomen in de delegatiebepaling waarmee destijds de wel breed gedragen Corporate Governance Code in de wet werd verankerd.⁴

Het is daarnaast van groot belang dat ook een geschilbeslechtsingsregeling wordt opgenomen in de AMvB dan wel de daarin aangewezen gedragscode, zodat deze geschilbeslechtsingsregeling niet buiten consultatie en parlementaire behandeling zal blijven. Gelet op de inhoud van de NFC zullen franchisegevers en franchisenemers hun respectievelijke uit de NFC voortvloeiende verplichtingen verschillend interpreteren en valt dus te verwachten dat de NFC eerder juridische geschillen veroorzaakt dan voorkomt. De geschilbeslechtsingsregeling moet daarom op orde zijn.

3. Inhoud NFC

Hoewel de inhoud van de NFC zelf thans niet ter consultatie voorligt (naar onze mening ten onrechte), willen wij hierover toch enkele, niet uitputtende, opmerkingen maken.

Vooreerst is van belang de status van de toelichting op de NFC. Deze toelichting heeft volgens de NFC dezelfde status als de tekst zelf, echter de toelichting bevat veel tegenstrijdigheden en heeft dikwijls geen verklarende waarde, maar schept nieuwe verplichtingen. Dit is onwenselijk en roept de vraag op wat nu de juridische status van de toelichting is.

Voorts bevat de NFC bepalingen die in strijd zijn met wet- en regelgeving. Zo wijkt de definitie van franchise af van gangbare definities, zoals de definitie die is opgenomen in de Europese Erecode Franchising. Voorts is de definitie van franchiseovereenkomst te ruim en vallen hier bijvoorbeeld ook huurovereenkomsten onder. Het huurrecht is echter vastgelegd in boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en is deels van dwingendrechtelijke aard. Onduidelijk is hoe de NFC zich verhoudt tot deze wettelijke bepalingen.

Ook de definities van non-concurrentiebeding en exclusiviteitsbeding wijken af van de gangbare definities zoals opgenomen in de Groepsvrijstelling voor Verticale Overeenkomsten⁵. Onduidelijk is waarom hierbij niet wordt aangesloten.

Artikel 2.6 sub c bepaalt, kort gezegd, dat voor wijzigingen die een materieel effect hebben, instemming van de franchisenemersvertegenwoordiging is vereist. Eenzijdige wijzigingen zijn niet toegestaan. De toelichting op sub h bepaalt vervolgens dat voor voldoende draagvlak voor een majeure wijziging meer nodig kan zijn dan een gewone meerderheid van stemmen van de franchisenemers. Dit is te kort door de bocht. Vooreerst dient een franchisegever zelf met zijn franchisenemers te kunnen afspreken welke wijzigingen wel of niet eenzijdig danwel met een bepaalde meerderheid van stemmen

⁴ Zie artikel 2:391 leden 5 en 6 van het BW.

⁵ Verordening EU nr. 330/2010

mogen worden doorgevoerd. Daar komt bij dat het onder bepaalde omstandigheden op grond van artikel 6:248 BW of 6:258 BW wel degelijk mogelijk is om een overeenkomst eenzijdig te wijzigen.

Voorts kent de NFC vele open normen, die in de toelichting niet nader worden ingevuld. Dit zorgt voor onduidelijkheid. Zie bijvoorbeeld artikel 2.1 (de 'voortdurende' verplichting), de in artikel 2.3 sub h tot en met i genoemde 'onredelijke gronden', artikel 2.5 sub a ('noodzakelijke' informatieverschaffing), artikel 3.1 ('redelijk' onderzoek) en artikel 3.4 ('volledige' kennis van zaken).

Ook is er sprake van bepalingen in strijd met de geldende jurisprudentie.

Op basis van artikel 3.6 sub d (prognose) dient de franchisegever in te staan voor de deugdelijkheid van de prognose. Dit artikel lijkt ten onrechte uit te gaan van een garantie van de franchisegever. Dit is vanzelfsprekend niet mogelijk nu een prognose naar haar aard een onzekere toekomstige omstandigheid vormt. Dit is veelvuldig in de jurisprudentie bepaald⁶. Advocaat-generaal mr. W.L. Valk heeft in zijn conclusie bij het Street-One arrest⁷ aangegeven dat een garantieverbintenis te ver gaat en dat dat niet voortvloeit uit de gewone regels van het verbintenissenrecht.

Artikel 2.5 sub c lijkt de bedoeling te hebben dat er altijd een zwaarwegend belang moet zijn om een franchiseovereenkomst te beëindigen. Dit is in strijd met de geldende jurisprudentie over duurovereenkomsten⁸. Daarin is immers bepaald dat het uitgangspunt is dat duurovereenkomsten in beginsel kunnen worden beëindigd. Slechts indien de redelijkheid en billijkheid dit vereisen kan een zwaarwegende grond, schadevergoeding of (langere) opzegtermijn nodig zijn.

Tot slot is van groot belang dat de NFC inbreuk maakt op de contractsvrijheid.

De toelichting op artikel 1.2 (en artikel 2.3 sub c) gaat (onder andere) over concurrentie door de franchisegever jegens zijn franchisenemers. Ten eerste hoort een dergelijke bepaling niet thuis in een toelichting op een definitie; hier wordt immers een nadere verplichting/verbod op de franchisegever gelegd. Voorts maakt deze bepaling inbreuk op de contractsvrijheid van partijen nu het de franchisegever verboden wordt om te concurreren met haar franchisenemers. Hierover dienen partijen zelf afspraken te kunnen maken. De definities maken echter geen deel uit van het 'pas toe of leg uit' principe.

De laatste zin in de 'toelichting' op artikel 1.5 is wederom geen toelichting, maar houdt nadere verplichtingen/een verbod voor franchisegever in om individuele afspraken te maken. Bovendien is het in strijd met de contractsvrijheid indien een franchisegever dergelijke afspraken niet zou mogen maken.

In de toelichting op artikel 2.2. ('handelen naar redelijkheid en billijkheid') is opgenomen dat men terughoudend dient te zijn bij het uitsluiten van regeland recht van boek 3 en 6 van het Burgerlijk Wetboek. Voorts zou volledige uitsluiting van aansprakelijkheid of schadevergoedings-vorderingen niet passen. Dit vormt een te vergaande beperking van de contractsvrijheid. Het is toegestaan om van regeland recht af te wijken en een uitsluiting van aansprakelijkheid tussen professionele partijen is in beginsel mogelijk.

⁶ Zie onder andere ECLI:NL:RBSGR:2012:BY1753, r.o. 4.3

⁷ ECLI:NL:HR:2017:311

⁸ ECLI:NL:HR:2013:BZ4163 (Auping/Beverlaap)

Artikel 2.3 sub f bevat een vergaande zorgplicht van de franchisegever en miskent de primaire verantwoordelijkheid van de franchisenemer als zelfstandig ondernemer voor verbetering van omzet en winst. De laatste zinsnede: "*om te komen tot een verbetering van de situatie*", lijkt zelfs te duiden op een resultaatsverplichting van de franchisegever. Dit gaat vanzelfsprekend veel te ver.

Artikel 2.5 sub h tot en met j bevatten een vergaande beperking van de contractsvrijheid. Een franchisegever dient zelf te kunnen bepalen wanneer hij instemt met een beëindiging of tussentijdse overdracht van de onderneming van de franchisenemer, of hij meerdere franchiseovereenkomsten met een franchisenemer wenst te sluiten of een franchiseovereenkomst met een rechtsopvolger van een franchisenemer wil sluiten. In ieder geval dient de franchisegever de mogelijkheid te hebben hierover zelf afspraken te maken met zijn franchisenemers.

Het voorgaande geldt tevens voor sub k. Indien een nieuw onderdeel (wat wordt hier precies onder verstaan?) door een franchisegever wordt aangekocht, dan dient het de franchisegever vrij te staan om zelfstandig afspraken te maken met haar franchisenemers hierover.

Tot slot hebben wij bezwaren tegen de toelichting op artikel 2.5 sub a. De toelichting gaat uit van het gezamenlijk gebruiken en exploiteren van consumentendata. Partijen moeten echter zelfstandig afspraken kunnen maken hierover.

4. Conclusie

Wat ons betreft kan het huidige wetsvoorstel op deze wijze niet ter behandeling naar de ministerraad worden gezonden. Het 'wettelijke haakje' zoals nu door de minister is geconstrueerd, neemt de bezwaren tegen de totstandkoming, het gebrek aan legitimiteit en representativiteit van de NFC niet weg. De kwaliteit en de consistentie van de NFC schieten nog steeds tekort. Het verdient aanbeveling nieuwe zelfregulering te ontwerpen die wel op voldoende draagvlak in de sector kan rekenen en die bijvoorbeeld aan de eisen van een standaardregeling voldoet. Indien de minister toch tot dwingende wettelijke voorschriften wil overgaan, dan verdient een wetsvoorstel met een integrale regeling van de franchiseovereenkomst volgens ons de voorkeur, waarbij de parlementaire toetsing ten volle wordt benut. Dit dient de rechtszekerheid en doet recht aan het primaat van de wetgever.

Hoogachtend,

A.M.A. Canta

P/O H.W. Dekker